

FACTSHEET

Ondersteuning en stromen in het passend onderwijs

Alle kinderen hebben recht op een passende onderwijsplek. Op 1 augustus 2014 is het nieuwe stelsel voor passend onderwijs ingevoerd. Dit verplicht scholen een passende onderwijsplek te bieden aan alle leerlingen, ook wanneer zij extra ondersteuning nodig hebben. Om alle kinderen een passende onderwijsplek te bieden, werken scholen samen in regionale samenwerkingsverbanden.

De verwachting is dat passend onderwijs een effect gaat hebben op leerlingstromen binnen en tussen samenwerkingsverbanden. In deze factsheet wordt de stand voor de invoering van het passend onderwijs bekeken (in 2013), voor zowel het primair als het voortgezet onderwijs.¹

Platform Beleidsinformatie
Juni 2014

Erik Fleur, Martha Dijkgraaf, Robin Mulder (DUO/IP)

Floor van Oort, Rozemarijn Missler, Titia Zwarts (OCW/Kennis)

kennis@minocw.nl

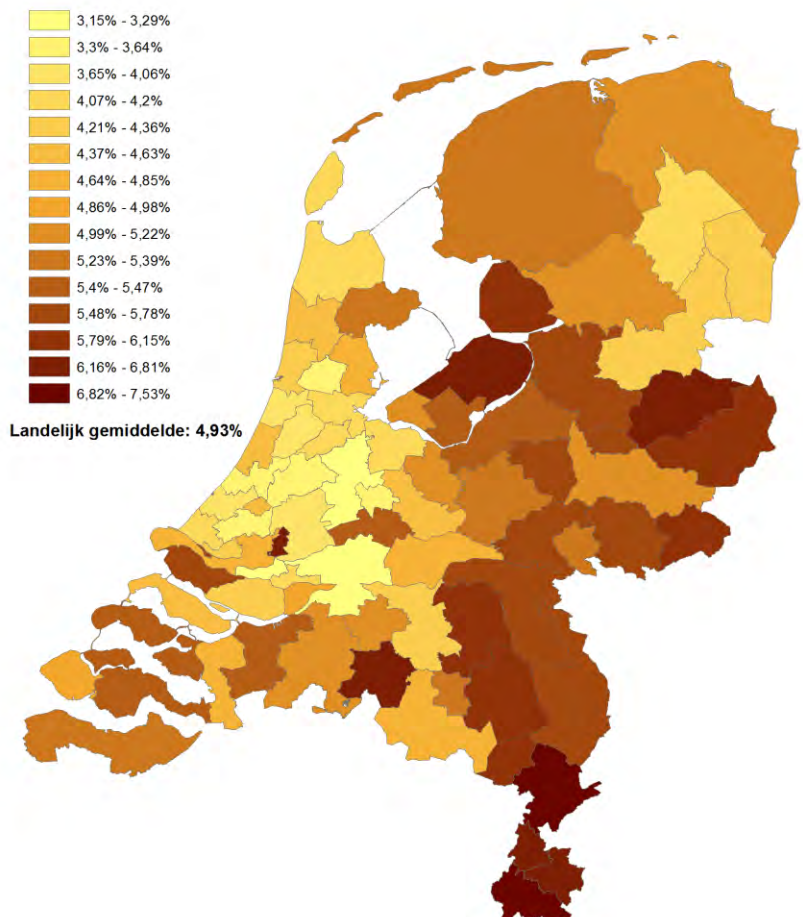
Primair Onderwijs (po)

Ondersteuning van leerlingen

Het po laat een regionaal gevarieerd beeld zien in het percentage leerlingen dat ondersteuning krijgt. Ook het type ondersteuning dat leerlingen ontvangen verschilt regionaal.

Gemiddeld krijgt 5% van de leerlingen in een samenwerkingsverband extra ('zware') ondersteuning. Dat kan extra ondersteuning in het reguliere basisonderwijs betekenen (lgf), deelname aan het speciaal onderwijs (so, cluster 3 en 4, excl. justitiële jeugdinrichtingen en gesloten jeugdzorginstellingen) of deelname aan het speciaal basisonderwijs (sbao). In Limburg en het oosten van Nederland is het aandeel leerlingen met extra ondersteuning opvallend hoog ten opzichte van de rest van Nederland (figuur 1).

Figuur 1. Ondersteuningspercentage (lgf/sbao/so) op 1-10-2013 per po samenwerkingsverband
(Bron: DUO)

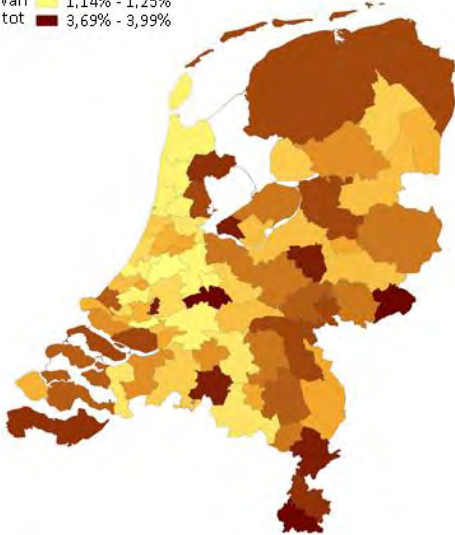
¹ De data van deze factsheet is van vóór de invoering van het passend onderwijs, uit 2013. Dat betekent dat de toewijzing van leerlingen aan een samenwerkingsverband kunstmatig is.

Wanneer de ondersteuningstypes gescheiden worden bekeken zijn er verschillende regionale patronen zichtbaar. Zo is deelname aan sbao vooral hoog in het noorden en uiterste zuiden van het land (figuur 2). Deelname aan het so is relatief hoog in het zuidoosten van Nederland (figuur 3). Ondersteuning door lgf is met name te vinden in het noorden van Nederland, oosten van Noord-Brabant en noorden van Limburg (figuur 4).

Figuur 2. Deelnamepercentages sbao

(Bron: DUO)

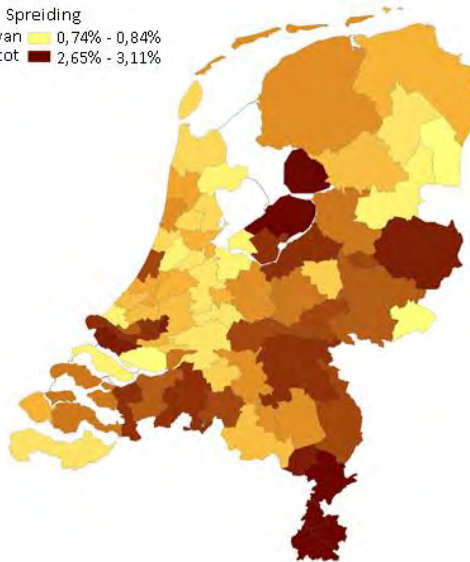
Spreiding
van 1,14% - 1,25%
tot 3,69% - 3,99%

Figuur 3. Deelnamepercentages so

(Bron: DUO)

Spreiding
van 0,74% - 0,84%
tot 2,65% - 3,11%

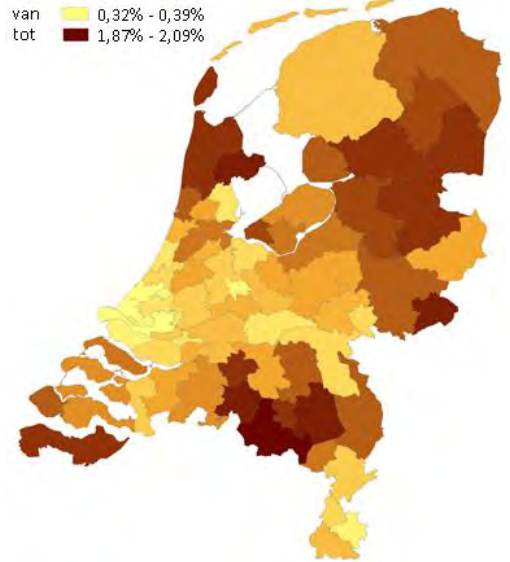

Figuur 4. Ondersteuningspercentages lgf in het po

(Bron: DUO)

Spreiding

van 0,32% - 0,39%
tot 1,87% - 2,09%

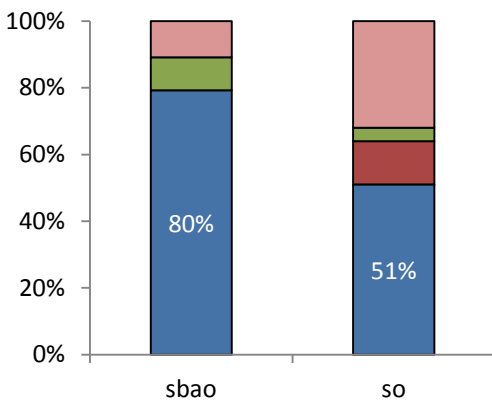
Noot: De figuren 2, 3 en 4 overlappen. Leerlingen in het sbao kunnen ook lgf hebben. In figuur 1 worden deze leerlingen maar 1 keer meegeteld.

Stromen van leerlingen

Figuur 5 toont waar leerlingen in het sbao en so vandaan kwamen. Voor zowel het sbao als het so geldt dat leerlingen die instromen voornamelijk uit het bao kwamen (respectievelijk 80% en 51%). Figuur 6 toont waar leerlingen, die in 2013 uit het sbao en so stapten, naar toe gingen. In 2013 gebeurde het nauwelijks dat leerlingen vanuit het sbao naar het bao overstapten. De meeste leerlingen gingen naar het lwoo of pro. Sommige leerlingen uit het so maakten de overstap naar een lichtere vorm van ondersteuning. Zo ging 10% van de uitstromende leerlingen uit het so het jaar erna naar het sbao.

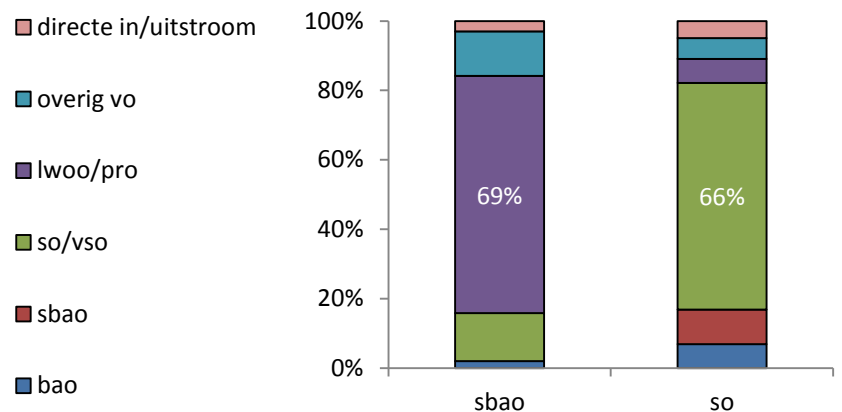
Figuur 5. Waar komen leerlingen in het sbao en so vandaan?

(Bron: DUO)

Figuur 6. Waar gaan leerlingen uit het sbao en so naar toe?

(Bron: DUO)

Noot: De figuren zijn gebaseerd op de stromen van 2012 op 2013. De gemiddelde instroom is 23% in het sbao en 24% in het so. De gemiddelde uitstroom is 26% uit het lwoo en 25% uit het so.

Voortgezet Onderwijs (vo)

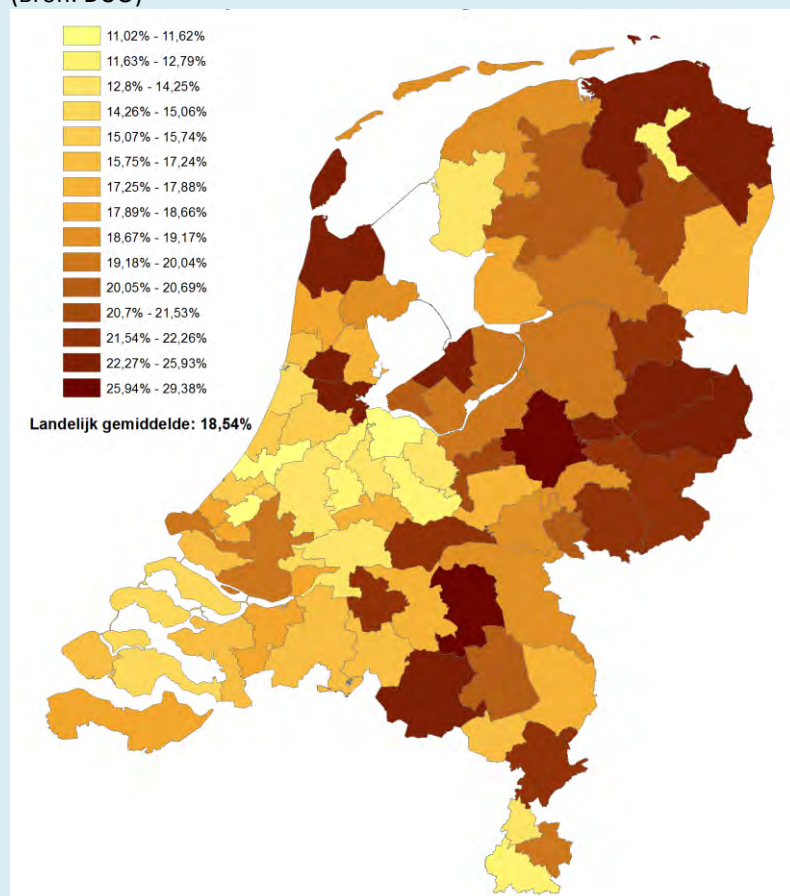
Ondersteuning van leerlingen

Het vo laat, net als het po, een gevarieerd beeld zien in het percentage leerlingen dat ondersteuning krijgt (figuur 7). De ondersteuning in het vo bestaat uit leerlingen in het voortgezet onderwijs met extra ondersteuning (lgf, lwoo/pro), en leerlingen die in het voortgezet speciaal onderwijs (vso) onderwijs volgen.

Gemiddeld krijgt 18,5% van de vo-leerlingen in een samenwerkingsverband enige vorm van ondersteuning. In het noorden en oosten van het land zien we de hoogste percentages ondersteuning in het vo.

Figuur 7. Ondersteuningspercentage (lgf/lwoo/pro/vso) op 1-10-2013 per vo samenwerkingsverband

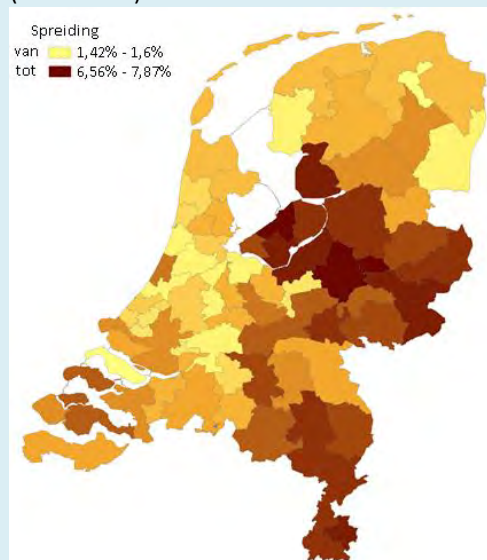
(Bron: DUO)

Het type ondersteuning verschilt per regio. Deelname aan het vso is voornamelijk te vinden in het oosten van het land en in limburg (figuur 8). Ook lgf is voornamelijk te vinden in het oosten, maar ook relatief veel in Noord-Brabant en Noord-Holland (figuur 9). Regio's met relatief hoge deelname aan lwoo/pro zijn verspreid over Nederland (figuur 10).²

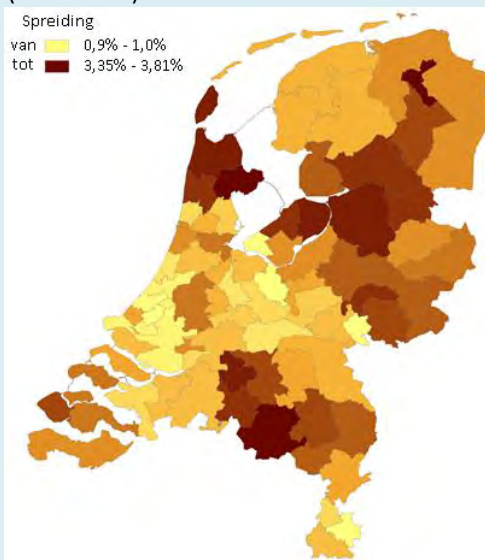
Figuur 8. Deelnamepercentage vso

(Bron: DUO)

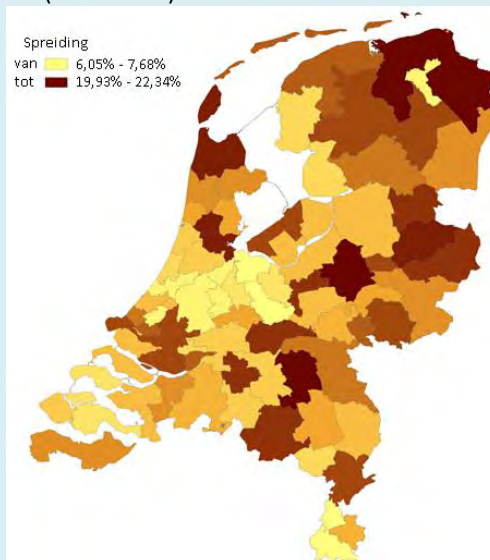
Figuur 9. Deelnamepercentage lgf in het vo

(Bron: DUO)

Figuur 10. Deelnamepercentage lwoo/pro

(Bron: DUO)

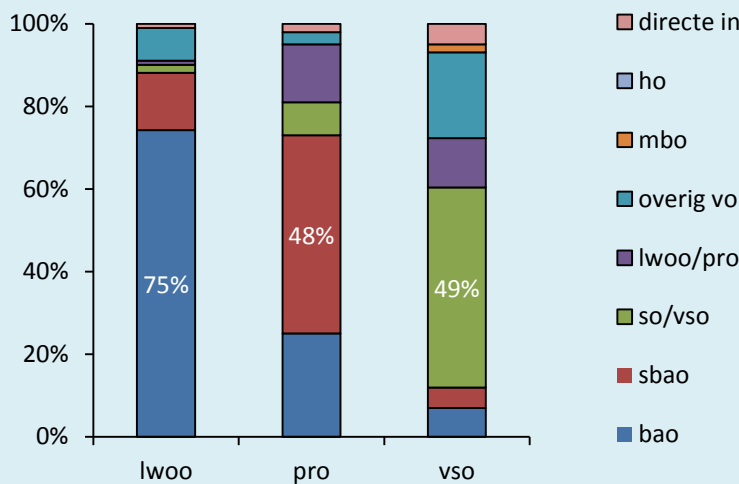

Noot: De figuren 8, 9 en 10 overlappen. Leerlingen in het lwoo/pro kunnen ook lgf hebben. In figuur 7 worden deze leerlingen maar 1 keer meegeteld.

² De samenwerkingsverbanden gaan nu nog niet over lwoo en pro. Op 1 januari 2016 krijgen zij de verantwoordelijkheid voor de toewijzing en bekostiging van lwoo en pro. Daarom worden in deze factsheet deze onderwijsvormen in 1 figuur gepresenteerd.

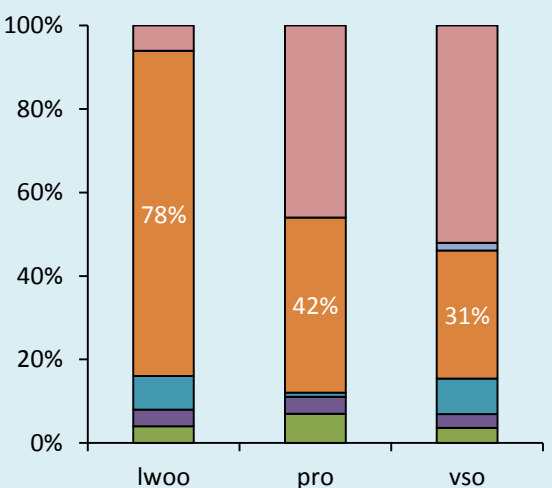
Figuur 11. Waar komen leerlingen in het lwoo/pro/vso vandaan?

(Bron: DUO)

Figuur 12. Waar gaan leerlingen uit het lwoo/pro/vso naar toe?

(Bron: DUO)

Noot: De figuren zijn gebaseerd op de stromen van 2012 op 2013. De gemiddelde instroom is 27% in het vo met lwoo, 25% in het pro en 30% in het vso. De gemiddelde uitstroom is 27% uit het vo met lwoo, 22% uit het pro en 25% uit het vso.

Stromen van leerlingen

Figuur 11 toont waar leerlingen met ondersteuning in het vo vandaan kwamen. Leerlingen met lwoo komen voornamelijk uit het bao (75%), terwijl leerlingen in het vso voornamelijk uit het so/vso komen (49%). Leerlingen uit het pro komen voor 48% uit het sbao. Figuur 12 toont waar leerlingen uit het lwoo, pro of vso naar toe gingen. Zo stroomde in 2012-2013 iets minder dan 10% van de leerlingen uit het vso en lwoo uit naar het overige voortgezet onderwijs, en 1% van de leerlingen uit het pro. Vanuit het pro en vso stroomden de meeste leerlingen door naar het beroepsonderwijs of uit het onderwijs.

Meer informatie over de samenwerkingsverbanden

In figuur 5, 6, 11 en 12 zijn gemiddelde stromen weergegeven over de samenwerkingsverbanden. Opgemerkt moet worden dat de samenwerkingsverbanden onderling sterk verschillen in hun stromen. In het po gaat gemiddeld genomen 69% van de uitstromende leerlingen van het sbao naar het lwoo/pro, maar er zijn ook samenwerkingsverbanden waar dit percentage lager dan 50% is, of hoger dan 80%. De [instroom](#) en [uitstroom](#) per samenwerkingsverband in het po is te vinden in de onderwijsdata van DUO.

In het vo is de directe uitstroom voor sommige samenwerkingsverbanden ruim 2,5 keer zo groot als het gemiddelde. Deze variatie is ook te vinden bij de instroom van leerlingen. Waar gemiddeld genomen 7% van de leerlingen van het vso uit het bao komt, is dat voor sommige samenwerkingsverbanden wel 19%. De [instroom](#) en [uitstroom](#) per samenwerkingsverband in het vo is te vinden in de onderwijsdata van DUO.

Deze factsheet geeft een landelijk beeld van de stromen en ondersteuning van leerlingen. Als u meer wilt weten over de verschillende samenwerkingsverbanden, is daarover [meer informatie](#) beschikbaar.